

Ks. Stanisław Grzybek, Kraków-Częstochowa

NOWA REDAKCJA „COLLECTANEA THEOLOGICA”

Dnia 5 października 1965 r. zebrała się w gmachu ATK w Warszawie grupa teologów, głównie wchodzących w skład kolegium redakcyjnego kwartalnika teologicznego *Collectanea Theologica* celem uaktualnienia tegoż kwartalnika i nadania mu nowego, bardziej dostosowanego do soborowych wymagań profilu. Na zebraniu tym powołano do życia nowy komitet redakcyjny, w skład którego weszli przedstawiciele wszystkich ośrodków teologicznych w Polsce, głównie Warszawy, Krakowa i Lublina. Wybrano nową redakcję w osobach: ks. prof. Jan Stępień (redaktor naczelny) i księży profesorowie: Stan. Grzybek i H. Bogacki SJ (zastępcy redaktora naczelnego). Wydawaniem i administracją *Collectanea Theologica* będzie się zajmowała Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie. W związku z tym, w pewnym sensie, historycznym wydarzeniem w dziejach tegoż kwartalnika trzeba powiedzieć kilka słów o powstaniu tegoż czasopisma oraz o jego roli i znaczeniu w dziejach teologii polskiej.

W historii kwartalnika teologicznego *Collectanea Theologica* należy wyróżnić trzy okresy: okres jego przedwojenny związany z uniwersyte-tem JK we Lwowie, okres bezpośrednio powojenny złączony z Wydziałem Teologicznym UW w Warszawie i okres trzeci posoborowy, powiązany z wydawaniem *Coll. Theol.* przez ATK w Warszawie.

Czasopismo *Coll. Theol.* należy do tych czasopism teologicznych, które powstały niemal bezpośrednio po I wojnie światowej. Pierwszy jego rocznik ukazał się w 1919 r. i był wydany staraniem towarzystwa „Biblioteka Religijna”. Czasopismo to przez pierwsze 14 lat wychodziło jako kwartalnik pt. *Przegląd Teologiczny*. W 1934 r. z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Teologicznego we Lwowie redakcję przejął ks. prof. A. Klawek i nadał pismu temu nazwę *Collectanea Theologica*. Zachował jednak dawny charakter pisma ściśle naukowy oraz jego kolejną numerację. Wydany przez niego pierwszy rocznik miał kolejny numer: rocznik XV. W czasopiśmie tym drukowali swoje rozprawy niemal wszyscy teologowie polscy ze wszystkich dyscyplin teologicznych z filozofią i prawem kanonicznym włącznie. *Collectanea Theologica* pod redakcją ks. A. Klawek a wychodziło aż do wybuchu II wojny światowej. Ostatni jego numer wyszedł przed wojną w lipcu 1939 r. Ks. prof. A. Klawek dbał bardzo o wysoki poziom wydawanego przez siebie czasopisma i rzeczywiście uczynił z niego prawdziwy przegląd teologiczny o charakterze międzynarodowym.

Nieco skromniej przedstawia się historia tego czasopisma w latach 1939 do 1965. Najpierw trzeba zaznaczyć, że czasopismo to nie wychodziło w ogóle przez lata okupacji aż do roku 1949. Zarówno sama wojna jak i pierwsze lata po wojnie nie sprzyjały rozwojowi nauk teologicznych. Przerzedzone szeregi teologów, zniszczone biblioteki, zdekompletowane warsztaty pracy, wszystko to razem wzięte nie wpływało dodatnio na wydawanie czasopisma naukowego. Dopiero pierwszy powojenny zjazd Polskiego Towarzystwa Teologicznego w 1948 r. postanowił powołać nową redakcję *Collectanea Theologica* i rozpocząć wydawanie czasopisma w nowych warunkach tym razem przy Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie. W skład nowej redakcji weszli przede wszystkim księża profesorowie warszawscy, a m.: W. Kwiatkowski, P. Chojnacki i Wł. Rosłon. Z Krakowa powołano ks. prof. A. Klawka. Pierwszy zeszyt omawianego czasopisma wydany już przez przez nową redakcję ukazał się z datą 1 stycznia 1949 r. Na temat nowego profilu pisma i jego struktury pisało Kolegium Redakcyjne we wstępie do tegoż zeszytu następujące słowa: „Wznowione *Collectanea Theologica* otwierają karty dla naukowych rozważań w zakresie filozofii chrześcijańskiej i religioznawstwa, biblistyki, teologii dogmatycznej i moralnej, historii Kościoła i prawa kanonicznego. Podążając za rozwojem i postępowaniem metody naukowego badania, chodzić nam będzie o to, by poruszone zagadnienia były formułowane nie tylko z erudycją rosnącą wszecz ale i z wnikaniami w głąb, czyli docieraniem do elementów zasadniczych” (s. 1). Z powyższego oświadczenia wynika, że nowa redakcja zamierzała nadal utrzymywać pismo swoje na wysokim naukowym poziomie, stawiając je na równi z innymi zagranicznymi czasopismami teologicznymi. Trzeba przyznać, że na tym odcinku redakcja spełniła swoje zadanie, choć nie całkiem udało się jej wydawać regularnie swoje czasopismo. W tym okresie aż do 1965 r. *Collectanea Theologica*, szczególnie w ostatnich latach wychodziło dość nieregularnie, w zmniejszonej objętości i nie zawsze jako kwartalnik. Głównym powodem tego był spadek prenumeratorów, od których wpłat był uzależniony materialny byt czasopisma.

Pod koniec 1965 r. nastąpił dla *Coll. Theol.* nowy okres. Nad Kościołem i teologią w ogóle powiał nowy duch II Soboru Watykańskiego. Z tego też względu teologowie polscy postanowili powołać jeszcze raz nową redakcję *Coll. Theol.* i rozpocząć wydawanie tego czasopisma jeszcze raz na nowo. W skład nowej redakcji weszli teraz już przedstawiciele wszystkich ośrodków teologicznych z całej Polski, zaś do ścisłego komitetu redakcyjnego weszli jako redaktorowie księża profesorowie: Stępień, Grzybek i Bogacki. Wydany przez nich pierwszy rocznik 1966 zawierał 256 stron i poświęcony był w całości problematyce soborowej. Tym samym rocznik ten miał być wzorem i wyrazem myśli, która będzie odtąd przewodziła kolegium redakcyjnemu w wydawaniu następnych zeszytów omawianego czasopisma.

Począwszy od roku 1967 *Coll. Theol.* wychodzi już regularnie jako Ruch Biblijny i Liturgiczny — IV/V — 3

kwartalnik, którego każdy zeszyt obejmuje 200 stron tekstu. Każdy zeszyt posiada trzy działy: artykuły, biuletyny i komunikaty oraz recenzje. We wstępie do numeru 1 rocznika 1967 napisali redaktorzy takie zdanie o celu czasopisma: „Celem czasopisma jest zapoznać czytelników polskich i zagranicznych z dorobkiem polskich teologów przez publikowanie ich prac naukowo-badawczych, jak również zaznajomić duchowieństwo oraz inteligencję katolicką z najnowszymi osiągnięciami w poszczególnych dziedzinach nauk teologicznych” (s. 5). Dotychczas wydano cztery zeszyty z roku 1967 i cztery z r. 1968. Następane numery (cztery) rocznika 1969 są w druku i wkrótce się ukażą w sprzedaży.

Administracją i wydawaniem *Coll. Theol.* zajmuje się Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie (ul. Gwiaździsta 81) i tam też można zamawiać prenumeratę naszego cennego czasopisma. Prenumerata roczna wynosi 180 zł i można ją wpłacać na konto redakcji *Collectanea Theologica* Warszawa, PKO nr 90-14-575.

Kraków

KS. STANISŁAW GRZYBEK

Ks. Stanisław Grzybek, Kraków-Częstochowa

BIBLIŚCI POLSCY OBRADUJĄ NA KUL-u

Jubileusz 50-lecia istnienia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego dostarczył biblistom polskim okazji do spotkania się na tejże uczelni w dniach 25 i 26 czerwca br. i wymienienia między sobą własnych osiągnięć i doświadczeń na tak ważnym w dzisiejszej dobie biblijnym polu.

Obrady otworzył ks. prof. Stanisław Łach, Konsultor Papieskiej Komisji Biblijnej, witając wszystkich przybyłych na nie profesorów, studentów i sympatyków Biblii, z J.M. ks. W. Granat'em rektorem KUL-u na czele.

Ks. rektor W. Granat w swoim inauguracyjnym przemówieniu zwrócił uwagę na wielkie i odpowiedzialne zadania, jakie czekają dzisiejszych biblistów, jeśli w dobie posoborowej pragną należycie wypełniać swoje obowiązki. Powinni oni — zdaniem ks. Rektora — wyjść z Biblii i zobaczyć otaczający ich świat po to, by potem znowu wrócić do Biblii i tym lepiej dostrzec w niej obraz wiecznego i ponadczasowego Boga. Powinni odróżnić to co jest w Biblii istotne od jej oprawy, co w pewnym sensie można by nazwać myśleniem przednaukowym, od przewodniej idei Pisma św., którą niewątpliwie jest historia zbawienia człowieka. Trzeba przy tym wszystkim pamiętać na to, że P. Bóg jest bytem transcendentnym i nie można Go ani zamknąć w kategoriach ludzkiego myślenia, ani wyrazić w żadnym języku. Transcendencja Boża połączyła się z człowiekiem w osobie Jezusa Chrystusa, dlatego też z tak wielką czcią podchodzimy do Chrystusa. Na zakończenie swojego prze-